

**SYLABUS**  
**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2026/2028**

(skrajne daty)

r.a. 2027-2028

**1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE**

|                                                             |                               |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Nazwa przedmiotu/<br>modułu                                 | <b>Filozofia</b>              |
| Kod przedmiotu/<br>modułu*                                  | <b>MK03/M</b>                 |
| Nazwa jednostki<br>prowadzącej kierunek                     | Kolegium Nauk Medycznych      |
| Nazwa jednostki<br>realizującej przedmiot                   | Instytut Filozofii            |
| Kierunek studiów                                            | Elektroradiologia             |
| Poziom studiów                                              | Studia II stopnia             |
| Profil                                                      | Praktyczny                    |
| Forma studiów                                               | Stacjonarne                   |
| Rok i semestr/y studiów                                     | II rok, IV semestr            |
| Rodzaj przedmiotu                                           | Treści z przedmiotów ogólnych |
| Język wykładowy                                             | Polski                        |
| Koordynator                                                 | Dr Izabela Pasternak          |
| Imię i nazwisko osoby<br>prowadzącej / osób<br>prowadzących | Dr Izabela Pasternak          |

\* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

**1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

| Semestr<br>(nr) | Wykl. | Ćw. | Konw. | Lab. | Sem. | ZP | Prakt. | Inne<br>(jakie?) | Liczba pkt<br>ECTS |
|-----------------|-------|-----|-------|------|------|----|--------|------------------|--------------------|
| IV              | 20    |     |       |      |      |    |        |                  | 1                  |

**1.2. Sposób realizacji zajęć**

X zajęcia w formie tradycyjnej

**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku)** (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Semestr IV – zaliczenie z oceną

**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

brak

**3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**

**3.1 Cele przedmiotu/modułu**

|    |                                                                                                                                  |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1 | Zaznajomienie z podstawową wiedzą dotyczącą ogólnej problematyki filozoficznej                                                   |
| C2 | Prześledzenie historii filozofii ze szczególnym uwzględnieniem głównych kierunków, zagadnień, działów i problemów filozoficznych |
| C3 | Wiedza na temat źródeł i genezy filozofii                                                                                        |
| C4 | Świadomość odrębności i tożsamości filozofii względem innych dziedzin kultury                                                    |

### 3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

| EK (efekt kształcenia) | Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK) |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| EK_01                  | Student posiada wiedzę o głównych kierunkach filozoficznych i ich wpływie na medycynę.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | K_W03                                     |
| EK_02                  | Student potrafi analizować i krytycznie oceniać zagadnienia filozoficzne oraz dylematy etyczne występujące w medycynie, formułując na ich temat własne, uzasadnione opinie.                                                                                                                                                                                                                               | K_U03                                     |
| EK_03                  | Student dąży ciągłego doskonalenia się i poszerzania swoich kompetencji zawodowych – chętnie uczy się nowych metod (np. rozwijania umiejętności komunikacyjnych, technik diagnostycznych czy obsługi innowacyjnych technologii) – oraz aktywnie uczestniczy w rozwoju wiedzy z zakresu elektroradiologii, dzieląc się nią z innymi (np. poprzez udział w dyskursie naukowym czy działalność szkoleniową). | K_K01                                     |

<sup>1</sup> W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela

### 3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

#### A. Problematyka wykładów

##### Treści merytoryczne

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Zagadnienia wstępne: Filozofia jako całościowe ujęcie rzeczywistości. Filozofia a inne nauki. Początki filozofowania - narodziny filozofii jako przezwyciężenie naturalistycznego i mitologicznego ujmowania świata.<br>Pierwsi filozofowie, tzw. jońscy filozofowie: Tales, Anaksymander, Anaksymenes, Heraklit.<br>Poszukiwanie przasady (arche). |
| 2. Zainteresowanie człowiekiem: Sokrates i jego wezwanie do życia cnotliwego. Intelktualizm etyczny.                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 3. Platon i świat idei. Idealizm. Człowiek w poszukiwaniu „wyjścia z jaskini”. Dualizm platońskiej filozofii i jego konsekwencje w etyce, polityce, wychowaniu.                                                                                                                                                                                        |
| 4. Arystoteles – złoty środek jako miara wszystkiego. Teoria cnót.                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 5. Filozoficzne szkoły życia: epikureizm, stoicyzm i sceptycyzm. Ostatnie wieki kultury starożytnej. Filozofia w wydaniu rzymskim.                                                                                                                                                                                                                     |
| 6. Filozofia w wiekach średnich. Początki chrześcijaństwa. Filozofia a teologia, wiara a rozum. Główne problemy filozofii średniowiecznej. Szkoły średniowieczne, uniwersytety i metoda scholastyczna.                                                                                                                                                 |
| 8. Filozofia św. Tomasza.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9. Renesans, człowiek w centrum rozważań filozoficznych, godność człowieka, jego wielkość i nędza. Pico della Mirandola. Machiavelli, Montaigne.                                                                                                                                                                                                                |
| 10. Kartezjański przewrót w filozofii: „cogito” w poszukiwaniu prawdy. Racjonalizm jako stanowisko teoriopoznawcze.                                                                                                                                                                                                                                             |
| 12. John Locke i empiryzm – jako stanowisko teoriopoznawcze. Racjonalizm a empiryzm – porównanie.                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 13. Immanuel Kant i „przewrót kopernikański” w filozofii. Transcendentalizm jako połączenie racjonalizmu i empiryzmu.                                                                                                                                                                                                                                           |
| 14. Fryderyk Nietzsche i nihilizm. Krytyka etyki i demokracji.                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 13. Filozofia materialistyczna: Feuerbach, Marks, Engels. Filozoficzne tło darwinowskiej koncepcji ewolucji.                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 14. Współczesne nurty filozofii:<br>Człowiek w świecie wartości: Scheller.<br>Człowiek w świecie lęku i absurdu: egzystencjalizm (m. in. Kierkegaard, Camus, Sartre).<br>Człowiek jako osoba (personalizm).<br>Pragmatyzm: Charles Peirce, John Dewey.<br>Odrodzenie tomizmu (neotomizm), marksizmu (neomarksizm).<br>Feministyczna i ekologiczna wizja świata. |

## B. Problematyka zajęć laboratoryjnych

Nie dotyczy

### 3.4 Metody dydaktyczne

**Wykład :** prezentacja multimedialna z możliwością dyskusji

**Praca własna studenta:** praca z książką i materiałami udostępnionymi przez prowadzącego przedmiot, oraz publikacjami naukowymi

## 4. METODY I KRYTERIA OCENY

### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

| Symbol efektu | Metody oceny efektów kształcenia<br>(np.: kolokwium. egzamin ustny. egzamin pisemny. projekt. sprawozdanie. obserwacja w trakcie zajęć) | Forma zajęć dydaktycznych<br>(w. ćw. ...) |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| EK_01 – EK_03 | Frekwencja i aktywność na zajęciach                                                                                                     | wykład                                    |

### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność na zajęciach oraz oceny pozytywne za każdy z ustanowionych efektów kształcenia.

## 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

| Forma aktywności                              | Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów | 20                                                |
| Inne z udziałem nauczyciela                   | 1                                                 |

|                                                                                                        |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| (udział w konsultacjach, egzaminie)                                                                    |           |
| Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, przygotowanie konspektów, itp.) | <b>9</b>  |
| <b>SUMA GODZIN</b>                                                                                     | <b>30</b> |
| <b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS</b>                                                                  | <b>1</b>  |

\* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

## 6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

|                                  |                           |
|----------------------------------|---------------------------|
| wymiar godzinowy                 | <u><b>Nie dotyczy</b></u> |
| zasady i formy odbywania praktyk |                           |

## 7. LITERATURA

### Literatura podstawowa:

Zachariasz A. L., *Filozofia: jej istota i funkcje*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2002

Ajdukiewicz K., *Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznania. Metafizyka*, Wydawnictwo Antyk – Fundacja Aletheia, Kęty – Warszawa 2003

Miś S., *Filozofia współczesna. Główne nurty*, Scholar, Warszawa 2007

Opara S., *Nurty filozofii współczesnej*, Iskry, Warszawa 1994

**STĘPIEŃ A. B., WSTĘP DO FILOZOFII, TOWARZYSTWO NAUKOWE KUL, LUBLIN 2007**

Albert K., *Studia o historii filozofii*, przeł. B. Baran, J. Marzęcki, Fundacja Aletheia, Warszawa 2006

Guthrie W. K. C., *Filozofowie greccy od Talesa do Arystotelesa*, przeł. A. Pawelec, Znak, Kraków 1996

Hadot P., *Czym jest filozofia starożytna*, przeł. P. Domński, Fundacja Aletheia, Warszawa 2000

Ortega y Gasset, J., *Po co wracamy do filozofii*, Warszawa 1992

**SWIEŻAWSKI S., DZIEJE EUROPEJSKIEJ FILOZOFII KLASYCZNEJ, WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN, WARSZAWA-WROCŁAW 2000**

### Literatura uzupełniająca:

F. Copleston, *Historia filozofii*, tomy I-IX

Diogenes Laertios, *Żywoty i poglądy słynnych filozofów*, przeł. I. Krońska, K. Leśniak, W. Olszewski, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1982

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej